

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ לקראת חידוש שיחות הגרעין בבגדאד: גוברת הדרישה האיראנית לביטול הסנקציות.
- ✓ לראשונה מזה שלוש שנים: הנשיא השתתף בדיון המועצה לקביעת האינטרס של המשטר בראשות רפסנג'אני.
- ✓ מתקפת סייבר על תעשיית הנפט האיראנית.
- ✓ מעורבות דיפלומט איראני בברזיל במעשה מגונה מסעירה את התקשורת האיראנית.
- ✓ תמונות השבוע: ביקור המנהיג העליון בכינוס כוחות היבשה של הצבא הסדיר.

לקראת חידוש שיחות הגרעין בבגדאד: גוברת הדרישה האיראנית לביטול הסנקציות

דרשן תפילות יום השישי בטהראן, איתאללה אחמד ג'נתי, הזהיר השבוע את מדינות המערב, כי המשך מדיניותן המבוססת על סנקציות והפעלת לחצים נגד איראן יוביל לכישלון המשא ומתן הגרעיני. בדרשת יום השישי השבועית אמר איש הדת הבכיר, כי על המערב להסיר את הסנקציות מעל איראן על מנת לזכות באמון העם האיראני.

לדרישת ג'נתי להסרת הסנקציות הצטרפו השבוע אנשי דת ובכירים איראנים נוספים. דרשן תפילות יום השישי בעיר קום, מחמד סעידי, הזהיר, שהגיע תורן של מדינות המערב להפגין את כוונותיהן הטובות כלפי איראן באמצעות הסרת הסנקציות. דרשן תפילות יום השישי בתבריז, מחסן מג'תהד שבסתרי, ציין, כי העם האיראני סבור, שאם

מדינות המערב אכן מכירות בזכויות ארצו, הרי שעליהן לבטל את כל הסנקציות וההחלטות שהתקבלו נגדה.

יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, התייחס, אף הוא, להמשך הסנקציות נגד איראן ואמר, כי הן נועדו למנוע את התפתחותה. בנאום, שנשא בטהראן, ציין לאריג'אני, כי הטענות הנשמעות מפי ארצות-הברית לפיהן הסנקציות הכלכליות הוטלו על איראן בשל פעילותה הגרעינית הינן תמוהות ומוזרות לנוכח תמיכתה במשטר הציוני המחזיק במאות ראשי קרב גרעיניים. בשבוע שעבר קרא גם שר החוץ, עלי-אכבר צאלחי, למערב להקל על הסנקציות הכלכליות נגד איראן לקראת חידוש המשא ומתן הגרעיני בבגדאד.

בתוך כך איים השבוע שר הנפט, רסתם קאסמי, כי אם לא יבטלו מדינות אירופה את הסנקציות על מגזר הנפט האיראני עד לחידוש שיחות הגרעין בבגדאד ב-23 במאי, תפסיק איראן את ייצוא הנפט לכל מדינות אירופה. איומים נשמעו השבוע גם מצד מפקד זרוע הבסיג' של משמרות המהפכה, מחמד-רזא נקדי, שקרא להפסיק את יבוא המוצרים ממדינות המערב בתגובה לסנקציות הכלכליות.

ועדת הסנקציות של מועצת הביטחון של האו"ם הוסיפה השבוע לרשימת מושאי הסנקציות שני אישים מכוח קדס של משמרות המהפכה וחברה איראנית נוספת, שהיו מעורבים בניסיון להבריח נשק למערב אפריקה בשנת 2010.

במקביל הודיע בסוף השבוע שעבר בכיר באיחוד האירופי, כי האיחוד ישקול בחודשיים הקרובים מחדש את ההחלטה, שהתקבלה בינואר 2012, להטיל אמברגו נפט על איראן, על רקע חששות, שהאמברגו יביא לקריסת חלק ממדינות האיחוד. מזכירת המדינה האמריקאית, הילרי קלינטון, ודיפלומטים מערביים הדגישו, עם זאת, כי אין בכוונת המערב להקל על הסנקציות נגד איראן כל עוד לא זו לא תראה נכונות ליתורים מהותיים במשא ומתן הגרעיני.

לראשונה מזה שלוש שנים: הנשיא השתתף בדיון המועצה לקביעת האינטרס של המשטר בראשות רפסנג'אני

בסוף השבוע השתתף הנשיא אחמדינז'אד לראשונה מזה שלוש שנים בדיון המועצה לקביעת האינטרס של המשטר. הנשיא הנחשב לחבר המועצה נעדר בשנים האחרונות מדיוניה על רקע חילוקי דעות חריפים בינו לבין יו"ר המועצה, עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, שמונה לאחרונה על-ידי המנהיג העליון לתקופת כהונה נוספת בת חמש שנים בראשות המועצה. בשנים האחרונות האשים הנשיא את המועצה, כי היא מנסה לפגוע בתפקוד ממסלתו ופועלת בניגוד לחוק.

בפתח ישיבת המועצה האחרונה, שהתקיימה ביום שבת (21 אפריל), הודה רפסנג'אני לאחמדינו'אד על השתתפותו בדיון והביע תקווה, כי הוא ייקח חלק בדיוני המועצה באופן קבוע.

השתתפות הנשיא בדיון המועצה זכתה להתייחסות נרחבת מצד אמצעי התקשורת באיראן. במאמר מערכת, שהתפרסם ביומון הרפורמיסטי אעתמאד, ניתח האינטלקטואל והפרשן הפוליטי, ד"ר צאדק זיבאכלאם, את הסיבות להחלטת הנשיא, שלא להחרים עוד את דיוני המועצה. במאמר טען זיבאכלאם, הנחשב לאחד ממקורביו של רפסנג'אני, כי הנשיא מנסה להתקרב לרפסנג'אני על רקע החרפת חילוקי הדעות במחנה השמרני, שהגיעו לשיאן במערכת הבחירות למג'לס. זיבאכלאם טען, כי אחמדינו'אד מעוניין ליצור קואליציה פוליטית חדשה באמצעות התקרבותו לרפסנג'אני לנוכח הפילוג במחנה השמרני ולקראת הבחירות לנשיאות הצפויות בשנה הבאה. הפרשן הפוליטי הבכיר העריך, עם זאת, כי ניסיונות ההתקרבות מצד הנשיא לרפסנג'אני לא יעלו יפה, כיוון שאין ביניהם כל מכנה משותף מבחינה מדינית, כלכלית או חברתית ומאחר שרפסנג'אני אינו צפוי להפיק כל תועלת מהתקרבות כזו.

היומון השמרני סיאסת-י רוז טען, כי השתתפות הנשיא בדיון המועצה היא תוצאה של דברי המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, שהדגיש לאחרונה את הצורך בהשתתפות כלל חברי המועצה בדיוניה. היומון שיבח את הנשיא על חידוש השתתפותו בדיוני המועצה וטען, כי הדבר מחזק אותה על רקע ניסיונות מצד כמה אישים פוליטיים להחליש את מעמדה. היומון רמז בכך להצהרתו מעוררת המחלוקת של ע'לאם-חסיין אלהאם, יועצו המשפטי של הנשיא, שטען בשבוע שעבר, כי מינויים של כמה מחברי המועצה על-ידי המנהיג העליון נועד למנוע את הפיכתם למובטלים. בראיון, שהעניק אלהאם לאתר רג'א ניוז, טען אלהאם, כי חילוקי הדעות בין המועצה לממשלה וגישתה העוינת כלפי הרשות המבצעת פגעו ביעילותה. השבוע טען אלהאם, כי דבריו סולפו על-ידי יריביו הפוליטיים.

מתקפת סייבר על תעשיית הנפט האיראנית

דובר משרד הנפט, עלי-רזא ניכזאד, אישר ביום שני (23 אפריל), כי מערכות המידע של משרד הנפט ושל חברת הנפט הלאומית היו נתונות בימים האחרונים למתקפת סייבר. הוא ציין, כי הוירוס, שתקף את המחשבים ונועד למחוק את המידע הנשמר על גבי מחשבים אלה, שרף את לוחות האם של המחשבים המחוברים לשרתים ציבוריים ומחק חלק מהמידע. הוא הדגיש, עם זאת, כי המידע המרכזי של משרד הנפט לא נפגע, כיוון שהשרתים הציבוריים שהותקפו פועלים במנותק מהשרתים המרכזיים, שאינם מחוברים לרשת האינטרנט החיצונית.

סוכנויות הידיעות האיראניות דיווחו, כי שרתי משרד הנפט ומספר חברות הקשורות אליו הותקפו על-ידי וירוס בשם וויפר (Viper). בעקבות מתקפת הסייבר נותק טרמינל

הנפט המרכזי של איראן באי ח'ארג' שבמפרץ הפרסי מרשת האינטרנט על מנת להימנע מפגיעות נוספות. כמו כן נותקו כל מערכות האינטרנט של עובדי משרד הנפט, חברת הנפט הלאומית, חברת הגז הלאומית ומספר חברות נוספות הקשורות למגזר הנפט ולתעשיות הפטרוכימיות. מתקפת הסייבר לא הביאה, לטענת התקשורת האיראנית, לפגיעה בייצור ובייצוא הנפט או לשיבוש מערכות אספקת הדלק במדינה. בעקבות מתקפת הסייבר הוקם במשרד הנפט מטה לניהול משבר.

סוכנות הידיעות פארס טענה, כי מתקפת הסייבר מהווה ביטוי נוסף למלחמה הכלכלית המנוהלת על-ידי המערב נגד איראן, שמתמקדת בפגיעה במגזר הנפט בעל החשיבות האסטרטגית. מדינות המערב מנסות, לטענת פארס, לפגוע במגזר הנפט באמצעות מתקפת סייבר בעקבות כישלון הסנקציות הכלכליות, שהטילו על איראן.

לאחרונה הנחה המנהיג העליון להקים את מועצת הסייבר העליונה, שאמורה, בין היתר, לתאם את המאמצים למניעת פגיעה במרחב הסייבר. המועצה הונחתה להקים בהקדם את המרכז הלאומי לסייבר, שיהיה אחראי על כלל הפעילויות הקשורות בתחום הסייבר באיראן ומחוצה לה, ובכלל זה בנושאים הקשורים לתוכנה, חומרה ותכנים באינטרנט.

מעורבות דיפלומט איראני בברזיל במעשה מגונה מסעירה את התקשורת האיראנית

פרשת מעורבותו של דיפלומט איראני בברזיל במעשה מגונה מסעירה בימים האחרונים את התקשורת האיראנית. חכמתאללה קרבאני, דיפלומט בן 51 המשרת בבירת ברזיל, נחקר בסוף השבוע שעבר במשטרת ברזיליה, לאחר שהואשם בביצוע מעשים מגונים בשתי ילדות בנות 9 ו-14 בבריכת שחיה בעיר. הדיפלומט שוחרר בזכות חסינותו הדיפלומטית.

שגרירות איראן בברזיל הכחישה את ההאשמות נגד הדיפלומט וטענה, כי מדובר בחוסר הבנה הנובע מ"פערים תרבותיים" בין שתי המדינות. גם דובר משרד החוץ, ראמין מהמנפרסת, הכחיש את ההאשמות נגד הדיפלומט וטען, כי הדיווחים בתקשורת הברזילאית אינם משקפים את המציאות ואינם תואמים את עברו של הדיפלומט.

הפרשה ותגובת משרד החוץ עוררו ביקורת נוקבת מצד כמה אמצעי תקשורת באיראן. היומון השמרני ג'מהורי-אסלאמי טען, כי תגובת דובר משרד החוץ אינה מספקת תשובה לשאלה, האם הדיפלומט היה נוכח בבריכה מעורבת לגברים ולנשים. העיתון דרש ממשרד החוץ לספק הסברים בעניין זה ותהה, מדוע הוא אינו מפקח על התנהגות עובדיו. האתר תאבנאכ הביע, אף הוא, פליאה לנוכח תגובת משרד החוץ וטען, כי תגובה זו פוגעת בשמה הטוב של איראן. האתר השווה את תגובת משרד החוץ לפרשה

לתגובתו החריפה של הנשיא אובמה לפרשת מעורבותם של שומרי ראשו בתגרה במועדון לילה במהלך ביקורו בקולומביה לפני מספר שבועות.

גם סוכנות הידיעות מהר מתחה ביקורת חריפה על תגובת משרד החוץ לפרשה וטענה, כי הפרשה משקפת את התנהלותם הבעייתית והבלתי-ראויה של משרד החוץ ושל הדיפלומטים האיראנים המוצבים בחו"ל. במאמר פרשנות, שפרסמה הסוכנות, הובאו מספר דוגמאות לפרשות נוספות מן העבר המעידות על פיקוח בלתי מספק מצד משרד החוץ על התנהלותם של דיפלומטים בחו"ל.

לקראת חידוש שיחות הגרעין בבגדאד: גוברת הדרישה האיראנית לביטול הסנקציות

דרשן תפילות יום השישי בטהראן, איתאללה אחמד ג'נתי (Ayatollah Ahmad Jannati), הזהיר השבוע את מדינות המערב, כי המשך מדיניותן המבוססת על סנקציות והפעלת לחצים נגד איראן, יוביל לכישלון המשא ומתן הגרעיני. בדרשת יום השישי השבועית אמר איש הדת הבכיר, כי על המערב להסיר את הסנקציות מעל איראן על מנת לזכות באמון העם האיראני ולגרום לו להאמין, שהמערב אינו מעוניין להמשיך בעוינותו. בהתייחסו לשיחות הגרעין באיסטנבול אמר ג'נתי, כי השיחות היו מוצלחות, מכיוון שהמערב הסכים להכיר באופן רשמי בזכותה של איראן להעשרה גרעינית למטרות שלום והאמין להצהרת המנהיג העליון לפיה ייצור נשק גרעיני אסור מבחינה הלכתית (פארס, 20 אפריל 2012).

לדרישת ג'נתי להסרת הסנקציות הצטרפו השבוע אנשי דת ובכירים איראנים נוספים. דרשן תפילות יום השישי בעיר קום, מחמד סעידי (Mohammad Sa'idi), הזהיר, שעתה, לאחר שאיראן הפגינה את כוונותיה הטובות ביחס למערב, הגיע תורן של מדינות המערב להפגין את כוונותיהן הטובות כלפי איראן באמצעות הסרת הסנקציות. על העולם להבין, שהעם האיראני אינו מבין את שפת הכוח, אמר סעידי. דרשן תפילות יום השישי בתברז, מחסן מג'תהד שבסתרי (Mohsen Mojtahed Shabestari), ציין, כי העם האיראני טרם השתכנע מהכרת המערב בזכויותיה הגרעיניות של ארצו וסבור, שאם מדינות המערב אכן מכירות בזכויות איראן, עליהן לבטל את כל הסנקציות וההחלטות שהתקבלו נגדה (פארס, 20 אפריל 2012).

יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, התייחס, אף הוא, בנאום שנשא לפני דרשת תפילת יום השישי בטהראן, להמשך הסנקציות ואמר, כי הן נועדו למנוע את התפתחותה של איראן. הוא ציין, כי הטענות הנשמעות מפי ארצות-הברית לפיהן הסנקציות הכלכליות הוטלו על איראן בשל פעילותה הגרעינית הינן תמוהות ומזרות לנוכח תמיכתה ב"משטר הציוני" המחזיק במאות ראשי קרב גרעיניים. בשעה שנשיא ארצות-הברית מכריז, שביטחונה של ישראל היא ביטחון ארצות-הברית, מטילה ארצו סנקציות כנגד איראן, שממנהיגה העליון מוציא פסק הלכה האוסר על ייצור, אחזקה ושימוש בנשק גרעיני. הלחץ, שמפעילה ארצות-הברית נגד איראן, נובע, לדברי יו"ר המג'לס, מכישלונותיה באזור בעשור האחרון אותם היא מייחסת לאיראן.

בשבוע שעבר קרא גם שר החוץ, עלי-אכבר צאלחי (Ali-Akbar Salehi), למערב להקל על הסנקציות הכלכליות נגד איראן לקראת חידוש המשא ומתן הגרעיני בבגדאד. בראיון לסוכנות הידיעות "איסנ"א" אמר צאלחי, כי על המערב לנקוט בצעדים בנוי אמון לקראת השיחות. סגן יו"ר ועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, אסמאעיל כות'רי (Esmail Kowsari), הצהיר, אף הוא, כי סבב השיחות הבא בין איראן למערב צריך להתמקד בהסרת הסנקציות ובמניעת תפוצת נשק גרעיני בעולם (פארס, 21 אפריל).

"לא יקרה שום דבר, גם אם לא נמכור נפט במשך שלוש שנים",
(רוז אונליין, 11 אפריל 2012)

בתוך כך איים השבוע שר הנפט, רסתם קאסמי (Rostam Qasemi), כי אם לא יבטלו מדינות אירופה את הסנקציות המוטלות על מגזר הנפט האיראני עד לחידוש שיחות הגרעין בבגדאד ב-23 במאי, תפסיק איראן את ייצוא הנפט לכל מדינות אירופה. קאסמי אמר, כי עד כה הפסיקה איראן באופן רשמי את ייצוא הנפט לבריטניה ולצרפת אך לא חדלה לייצא נפט באופן רשמי לבתי הזיקוק ביוון, בספרד ובגרמניה. הוא הוסיף, כי חברת הנפט האיראנית חתמה על חוזים חדשים עם מספר לקוחות על מנת להיערך לאפשרות, שהיא תידרש להפסיק לחלוטין את ייצוא הנפט לאירופה (מהר, 19 אפריל 2012).

איומים נשמעו השבוע גם מצד מפקד זרוע הבסיג' של משמרות המהפכה, מחמד-רזא נקדי (Mohammad Reza Naqdi), שקרא להפסיק את יבוא המוצרים ממדינות המערב בתגובה לסנקציות הכלכליות. בהתייחסו להחלטת איראן לחתור להישענות עצמית בתחום הדלק בתגובה לסנקציות שהוטלו עליה אמר נקדי, כי איראן אינה צריכה להמתין לסנקציות נוספות על מנת לקבל החלטות דומות אלא להחרים כבר עתה את מדינות המערב ולסגור בפניהן את שווקיה (פארס, 21 אפריל 2012).

ועדת הסנקציות של מועצת הביטחון של האו"ם הוסיפה השבוע לרשימת מושאי הסנקציות שני אישים מכוח קדס של משמרות המהפכה וחברה איראנית נוספת, שהיו מעורבים בניסיון

להבריא נשק איראני למערב אפריקה בשנת 2010. עטים אקאג'אני (Azim Aghajani), עלי-אכבר טבאטבאי (Ali-Akbar Tabataba'i) וחברת בהינה (Behineh) היו מעורבים בניסיון ההברחה, שנחשף על-ידי ניגריה באוקטובר 2010. במקביל הודיע בסוף השבוע שעבר בכיר באיחוד האירופי, כי האיחוד ישקול בחודשיים הקרובים מחדש את ההחלטה, שהתקבלה בינואר 2012, להטיל אמברגו נפט על איראן, על רקע חששות, שהאמברגו יביא לקריסת חלק ממדינות האיחוד. ההחלטה אמורה להיכנס לפועל בתחילת יולי השנה. מזכירת המדינה האמריקאית, הילרי קלינטון, ודיפלומטים מערביים הדגישו, עם זאת, כי אין בכוונת המערב להקל על הסנקציות נגד איראן כל עוד לא זו לא תראה נכונות ליתורים מהותיים במשא ומתן הגרעיני.

לראשונה מזה שלוש שנים: הנשיא השתתף בדיון "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר" בראשות רפסנג'אני

הנשיא אחמדינז'אד השתתף בסוף השבוע שעבר לראשונה מזה שלוש שנים בדיון "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר". הנשיא, הנחשב לחבר המועצה, נעדר בשנים האחרונות מדיניה על רקע חילוקי דעות חריפים בינו לבין יו"ר המועצה, עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, שמונה לאחרונה על-ידי המנהיג העליון לתקופת כהונה נוספת בת חמש שנים בראשות המועצה.

בידי המועצה לקביעת האינטרס של המשטר נתונה הסמכות להכריע במחלוקות המתגלעות לעיתים בין המג'לס לבין "מועצת שומרי החוקה" וכן לשמש כגוף מייעץ למנהיג בסוגיות שונות הקשורות לניהול ענייני המדינה. בשנים האחרונות האשים הנשיא את המועצה, כי היא מנסה לפגוע בתפקוד ממשלתו ופועלת בניגוד לחוק. בינואר 2011 שלח אחמדינז'אד מכתב לחברי המג'לס, שבו האשים את המועצה בשיתוף פעולה עם ראשי הרשויות המחוקקת והשופטת בניסיון לשנות את החוקה ואת אופן ניהול ענייני המדינה. הנשיא טען, כי המועצה מתערבת בתחומי אחריותה של הממשלה וחורגת מסמכויותיה בניסיון להחליש את הרשות המבצעת. הוא ציין, כי למועצה אין סמכות לאשר הצעות חוק החורגות מסמכותו של המג'לס וכי הסמכות לפתור חילוקי דעות בין שלוש הרשויות נתונה בידי המנהיג העליון בלבד והיא אינה יכולה להתערב בנושאים המצויים במחלוקת בין הרשויות, שהועברו להכרעת המנהיג. אחמדינז'אד טען, כי פעילותה של המועצה מובילה לשינוי החוקה וכי היא לא קיבלה לכך כל אישור מידי

המנהיג העליון או העם ואף אינה מוסמכת לפרש את החוקה, כיוון שסמכות זו נתונה בלעדית בידי מועצת שומרי החוקה .

בדיון המועצה האחרון, שהתקיים ביום שבת (21 אפריל), דנה המועצה בשורת נושאים וקיבלה דיווח ממזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, סעיד ג'ילי, על שיחות הגרעין, שהתקיימו לאחרונה באיסטנבול. בפתח הישיבה הודה רפסנג'אני לאחמדינז'אד על השתתפותו בדיון והביע תקווה, כי הוא ייקח חלק בדיוני המועצה באופן קבוע (מהר, 21 אפריל 2012).

השתתפות הנשיא בדיון המועצה זכתה להתייחסות נרחבת מצד אמצעי התקשורת. במאמר מערכת, שהתפרסם ביומן הרפורמיסטי אעתמאד (E'temad), ניתח האינטלקטואל והפרשן הפוליטי, ד"ר צאדק זיבאכלאם (Sadeq Zibakalam) את הסיבות להחלטת הנשיא, שלא להחרים עוד את דיוני המועצה. במאמר טען זיבאכלאם, הנחשב לאחד ממקורביו של רפסנג'אני, כי הנשיא מנסה להתקרב לרפסנג'אני כתוצאה ממספר סיבות, ובראשן החרפת חילוקי הדעות במחנה השמרני, שהגיעו לשיאן במערכת הבחירות למג'לס.

זיבאכלאם טען, כי אחמדינז'אד מעוניין ליצור באמצעות התקרבותו לרפסנג'אני קואליציה פוליטית חדשה לנוכח הפילוג במחנה השמרני ולקראת הבחירות לנשיאות הצפויות בשנה הבאה. אפשרות נוספת לדעת זיבאכלאם היא שהנשיא הגיע למסקנה, כי נהג באופן בלתי-ראוי ביחס לרפסנג'אני מאז הבחירות לנשיאות בשנת 2005, והוא מבקש לכפר על התנהלותו לקראת תום תקופת כהונתו כנשיא.

זיבאכלאם העריך, עם זאת, כי ניסיונות אחמדינז'אד להתקרב לרפסנג'אני לא יישאו פרי, כיוון שאין ביניהם כל מכנה משותף מבחינה מדינית, כלכלית או חברתית. אחמדינז'אד הוא פופוליסט, שאינו חושב על טובתה של איראן בזירה הבינלאומית אלא רק על התגובות להן הוא יזכה מבית. רפסנג'אני, לעומת זאת, פועל בצורה הפוכה. זיבאכלאם טען, כי לרפסנג'אני לא תצמח כל תועלת מהתקרבות לאחמדינז'אד או מיצירת קואליציה עימו ולכן הוא לא ישאף להתקרב אליו (אעתמאד, 22 אפריל 2012).

היומון הממשלתי איראן, לעומת זאת, טען, כי הצגת נוכחות אחמדינז'אד בדיון המועצה כביטוי להתקרבותו לרפסנג'אני היא "שקר גדול" וכי חילוקי הדעות בין שני הבכירים חורגים מהתחום הפוליטי וניכרים בכלל התחומים: חברה, מדיניות חוץ, כלכלה ותרבות (איראן, 23 אפריל 2012).

היומון השמרני סיאסתי-רוז (Siyasat-e Rouz) טען, כי השתתפות הנשיא בדיון המועצה היא תוצאה של דברי המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, שהדגיש לאחרונה את הצורך בהשתתפות כלל חברי המועצה בדיוניה. היעדרות הנשיא מדיוני המועצה בשנים האחרונות גרמה, לטענת העיתון, לכך שחברי המועצה לא היו מודעים להשקפותיה ולהצעותיה והדבר הוביל לבעיות במימוש משימות המועצה והממשלה.

היומון שיבח את הנשיא על חידוש השתתפותו בדינוני המועצה וטען, כי הדבר מחזק אותה על רקע ניסיונות, שנעשו לאחרונה מצד כמה אישים פוליטיים, להחליש את מעמדה (סיאסתי-רוז, 22 אפריל).

היומון התייחס בכך להצהרתו מעוררת המחלוקת של ע'לאם-חסיין אלהאם (Gholam-Hosseini Elham), יועצו המשפטי של הנשיא, שטען בשבוע שעבר, כי מינויים של כמה מחברי המועצה על-ידי המנהיג העליון נועד למנוע את הפיכתם למובטלים. בראיון, שהעניק אלהאם לאתר "רג'א ניוז" (Raja News), אמר אלהאם, ששימש כדובר ממשלתו הראשונה של אחמדינז'אד וכשר המשפטים, כי המנהיג מבקש לנצל את כלל האישים הפוליטיים במדינה - ובעיקר את אלה שאינם צפויים להיבחר למג'לס - על מנת למנוע את הפיכתם למובטלים, דבר שעלול לפגוע במשטר. הוא הוסיף, כי חילוקי הדעות בין המועצה לממשלה וגישתה העוינת כלפי הרשות המבצעת פגעו ביעילותה בשנים האחרונות. בתגובה לביקורת, שעוררו דבריו, טען השבוע אלהאם, כי דבריו סולפו וכי אין כל פסול במתיחת ביקורת על אישים, כדוגמת רפסנג'אני, שנקטו בעמדות בלתי ראויות לאחר הבחירות לנשיאות בשנת 2009, או על תפקוד "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר" (רג'א ניוז, 23 אפריל 2012).

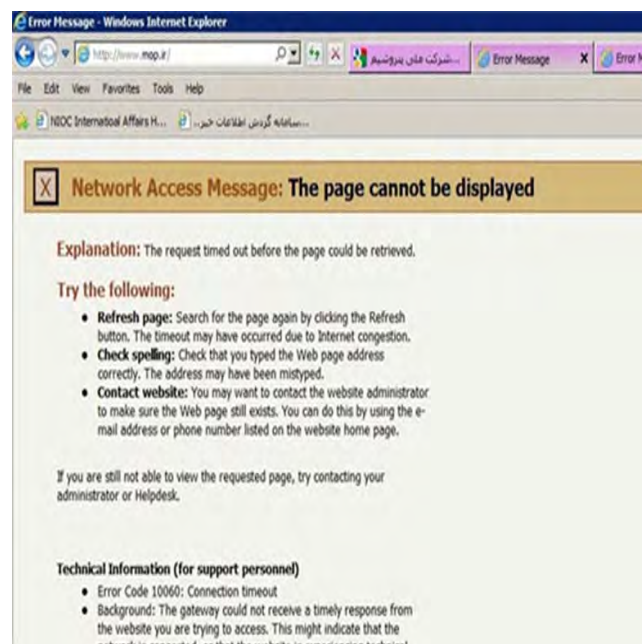
האתר רג'א ניוז, הנחשב לאחד ממבקריו החריפים של רפסנג'אני, התייחס השבוע, אף הוא, לנוכחות הנשיא בדיון המועצה וציין, על אף חילוקי דעות, שהתגלעו בשנים האחרונות בין המועצה לנשיא, הגיע אחמדינז'אד למסקנה, שנוכחותו פוגעת בממשלה והחליט, לפיכך, לחדש את השתתפותו בדינוניה עם תחילת תקופת כהונתה החדשה ולאור התייחסות המנהיג להשתתפותם הנדרשת של חברי המועצה בדינוניה (רג'א ניוז, 21 אפריל 2012).

מתקפת סייבר על תעשיית הנפט האיראנית

דובר משרד הנפט, עלי-רזא ניקזאד (Ali-Reza Nikzad), אישר ביום שני (23 אפריל), כי מערכות המידע של משרד הנפט ושל חברת הנפט הלאומית היו נתונות בימים האחרונים למתקפת סייבר. הוא ציין, כי הווירוס, שתקף את המחשבים ונועד למחוק את המידע הנשמר על גבי מחשבים אלה, שרף את לוחות האם של המחשבים המחוברים לשרתים ציבוריים ומחק חלק מהמידע. הוא הדגיש, עם זאת, כי המידע המרכזי של משרד הנפט וחברת הנפט הלאומית לא נפגע, כיוון שהשרתים הציבוריים שהותקפו נפרדים מהשרתים המרכזיים, שאינם מחוברים לרשת האינטרנט החיצונית. הוא הוסיף, כי כל המידע של המשרד מגובה (פארס, 23 אפריל 2012).

סוכנות הידיעות איסנ"א דיווחה, כי שרתי משרד הנפט ומספר חברות הקשורות אליו הותקפו על-ידי וירוס בשם וויפר (Viper). המתקפה החלה על-פי דיווח זה בחודש שעבר והגיעה לשיאה בראשית השבוע כתוצאה מהחדרת הווירוס. סוכנות הידיעות מסרה, כי משטרת הסייבר החלה לחקור את האירוע (איסנ"א, 23 אפריל 2012).

סוכנות הידיעות מהר (Mehr) דיווחה, כי בעקבות מתקפת הסייבר נותק טרמינל הנפט המרכזי של איראן באי ח'ארג' שבמפרץ הפרסי מרשת האינטרנט על מנת להימנע מפגיעות נוספות. מתקן זה משמש ליצוא כ-90 אחוזים מהנפט האיראני. בנוסף נותקו החל מיום ראשון כל מערכות האינטרנט של עובדי משרד הנפט, חברת הנפט הלאומית, חברת הגז הלאומית ומספר חברות נוספות הקשורות למגזר הנפט ולתעשיות הפטרוכימיות. מתקפת הסייבר לא הביאה, לטענת סוכנות הידיעות, לפגיעה בייצור ובייצוא הנפט או לשיבוש מערכות אספקת הדלק במדינה (מהר, 23 אפריל 2012).

מסך הכניסה לאתר האינטרנט של משרד הנפט האיראני בראשית השבוע

בעקבות מתקפת הסייבר הוקם במשרד הנפט מטה לניהול משבר. חמידאללה מחמדנז'אד (Hamidollah Mohammadnejad), ראש הועדה להגנה סבילה במשרד הנפט, מסר, כי המטה הוקם על מנת לסכל את המשך המתקפה ולבחון, האם היא בוצעה מתוך איראן או מחוצה לה. סוכנות הידיעות פארס טענה, כי מתקפת הסייבר מהווה חלק מהמלחמה הכלכלית המנוהלת על-ידי המערב נגד איראן, שמתמקדת בפגיעה במגזר הנפט בעל החשיבות האסטרטגית. מדינות המערב מנסות, לטענת פארס, לפגוע במגזר הנפט האיראני באמצעות מתקפת סייבר בעקבות כישלון הסנקציות הכלכליות, שהטילו על איראן.

פארס קראה לחיזוק תשתיות ההגנה מפני מתקפות סייבר וטענה, כי באמצעות ניהול נכון ניתן להפוך את רוב המשברים להזדמנויות. מתקפת הסייבר הוכיחה, לטענת הסוכנות, כי על אף קריאת שר התקשורת למשרדי הממשלה להעביר את שרתי המחשבים ואת תשתית האינטרנט שלהם לתוך איראן, שרתים רבים של ארגונים ממשלתיים עדיין מבוססים על תשתית הממוקמת מחוץ לאיראן (פארס, 23 אפריל 2012). בעבר הזהיר ראש הארגון להגנה סבילה, ע'לאם-רזא ג'לאלי (Gholam-Reza Jalali), כי מגזר האנרגיה באיראן מהווה יעד מרכזי למתקפות סייבר וקרא לחזק את התשתית המיועדת להתגוננות מפני איומי סייבר במשרד הנפט.

לאחרונה הנחה המנהיג העליון להקים את "מועצת הסייבר העליונה", שאמורה, בין היתר, לתאם את המאמצים למניעת פגיעה במרחב הסייבר. בראשות המועצה עומד הנשיא והיא כוללת את יו"ר המג'לס, ראש הרשות השופטת, יו"ר רשות השידור הממלכתית, שרי התקשורת, ההכונה האסלאמית, המודיעין והמדעים, יו"ר ועדת התרבות של המג'לס, יו"ר ארגון ההסברה האסלאמית, מפקד משמרות המהפכה, מפקד כוחות ביטחון הפנים ושבעה חברים נוספים המומחים לתחום האינטרנט וטכנולוגיית המידע. המועצה הונחתה להקים בהקדם את "המרכז הלאומי לסייבר", שיהיה אחראי על כלל הפעילויות הקשורות בתחום הסייבר באיראן ומחוצה לה, ובכלל זה בנושאים הקשורים לתוכנה, חומרה ותכנים באינטרנט.

מעורבות דיפלומט איראני בברזיל במעשה מגונה מסעירה את התקשורת האיראנית

פרשת מעורבותו של דיפלומט איראני בברזיל במעשה מגונה מסעירה בימים האחרונים את התקשורת האיראנית. חכמתאללה קרבאני (Hekmatollah Ghorbani), דיפלומט בן 51 המשרת בבירת ברזיל, נחקר בסוף השבוע שעבר במשטרת ברזיליה, לאחר שהואשם בביצוע מעשים מגונים בשתי ילדות בנות 9 ו-14 בבריכת שחיה בעיר. הדיפלומט הועבר למשטרה לאחר תלונות מצד הורי הילדות, אך שוחרר בזכות חסינותו הדיפלומטית.

שגרירות איראן בברזיל הכחישה את ההאשמות נגד הדיפלומט וטענה, כי מדובר בחוסר הבנה הנובע מ"פערים תרבותיים" בין שתי המדינות. גם דובר משרד החוץ, ראמין מהמנפרסת (Ramin Mehmanparast), הכחיש את ההאשמות נגד הדיפלומט וטען, כי הדיווחים בתקשורת הברזילאית בפרשה אינם משקפים את המציאות וכן אינם תואמים את עברו של הדיפלומט (אירנ"א, 19 אפריל 2012).

שגרירות איראן בברזיל, מתוך: www.digarban.com

הפרשה ותגובת משרד החוץ עוררו ביקורת נוקבת מצד כמה אמצעי תקשורת באיראן. היומון השמרני ג'מהורי-אסלאמי (Jomhuri-ye Eslami) טען, כי תגובת דובר משרד החוץ אינה מספקת תשובה לשאלה, האם הדיפלומט אכן שהה בבריכה מעורבת לגברים ולנשים. העיתון דרש

ממשרד החוץ לספק הסברים בעניין זה ותהה, מדוע הוא אינו מפקח על התנהגות עובדיו (ג'מהורי-י אסלאמי, 21 אפריל 2012).

האתר תאבנאכ (Tabnak) הביע, אף הוא, פליאה לנוכח תגובת משרד החוץ וטען, כי תגובה זו פוגעת בשמה הטוב של איראן. האתר תהה, מה עשה הדיפלומט במקום כזה והאם הדיפלומטים האיראנים אינם מקפידים על התקנות המחייבות את שליחי הרפובליקה האסלאמית. השאלה, האם הידיעות שהתפרסמו בפרשה זו נכונות או לא, חשובה, לטענת תאבנאכ, פחות מאופן התגובה לדיווחים המשפיעים על דעת הקהל העולמית.

האתר השווה את תגובת משרד החוץ האיראני לפרשה לתגובתו החרפה של הנשיא אובמה לפרשת מעורבותם של שומרי ראשו בתקרית במהלך ביקורו בקולומביה לפני מספר שבועות. התגובה האמריקאית בפרשה זו הייתה חמורה ושומרי הראש, שהיו מעורבים בתגרה על פרוצות במועדון לילה, הוחזרו לאלתר לארצות-הברית עוד בטרם הסתיים ביקור הנשיא (תאבנאכ, 21 אפריל 2012).

גם סוכנות הידיעות מהר (Mehr) מתחה ביקורת חריפה על תגובת משרד החוץ לפרשה וטענה, כי פרשה זו משקפת את התנהלותם הבעייתית והבלתי-ראויה של משרד החוץ והדיפלומטים האיראנים המוצבים בחו"ל.

במאמר פרשנות, שפרסמה הסוכנות, הובאו מספר דוגמאות לפרשות מן העבר המעידות לכאורה על פיקוח בלתי מספק מצד משרד החוץ על מינויים ועל התנהלותם של דיפלומטים איראנים בחו"ל. התנהלות בעייתית של דיפלומטים איראנים באה לידי ביטוי, למשל, בעריקתם של חסין חידרי (Hossein Heydari), קונסול איראן בנורבגיה, ושל חסין עליזאדה (Hossein Alizadeh), מיופה הכוח האיראני בפיןלנד, לאחר המהומות, שפרצו בעקבות הבחירות לנשיאות בשנת 2009.

עדות נוספת להתנהלות בלתי-ראויה מצד דיפלומטים איראנים ניכרה בשנת 1989, כאשר שגריר איראן ברומניה היה מעורב בארגון ביקורו בטהראן של הרודן הרומני, ניקולאי צ'אושסקו, זמן קצר בטרם נתפס והוצא להורג. בעקבות ביקורת, שנמתחה במגילס בנוגע לתפקוד משרד החוץ בפרשה זו, הדיח שר החוץ דאז, עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), את השגריר בבוקרשט, ג'משיד גוהרי (Jamshid Gohari), בטענה שזה לא העביר לטהראן כל מידע על המצב הפנימי המעורער ברומניה ערב ביקור צ'אושסקו.

פרשה דומה התרחשה במהלך ההתקוממות בלוב בשנה שעברה, כאשר שגריר איראן בלוב, עלי-אצער נאצרי (Ali-Asghar Naseri), שהה בחופשה בעיצומה של ההתקוממות נגד קדאפי. דובר משרד החוץ הכחיש בשעתו את הדיווחים בתקשורת בעניין זה, אך זמן קצר לאחר מכן דיווח שליח רשות השידור האיראנית, שנשלח ללוב, בעמוד הפייסבוק שלו, שעובדי שגרירות

איראן בטריפולי שהו בחופשה במשך שישה חודשים. בעקבות דיווח זה נסע שר החוץ עלי-אכבר צאלחי (Ali-Akbar Salehi) ללוב והעביר את נאצרי מתפקידו.

גם התנהלותו של שליח הנשיא אחמדינז'אד לענייני אסיה, חמיד בקא'יי (Hamid Baqa'i), עוררה סערה, לאחר שבועידיה, שנערכה בטהראן באוגוסט 2010, הוא התייחס לטבח שביצעה האימפריה העות'מאנית בארמנים במלחמת העולם הראשונה ועורר תקרית דיפלומטית חריפה בין איראן לתורכיה.

הדוגמא הבולטת, לטענת מהר, להתנהלותה הבעייתית של הדיפלומטיה האיראנית באה לידי ביטוי בפרשת פיטוריו של שר החוץ לשעבר, מנוצ'הר מתכי (Manouchehr Mottaki), על-ידי הנשיא אחמדינז'אד בעיצומו של ביקור שערך השר בסנגל בדצמבר 2010 (מהר, 22 אפריל 2012).

תמונות השבוע: ביקור המנהיג העליון בכוחות היבשה של הצבא הסדיר

